

ЗАТВЕРДЖЕНО

Президією Вченої Ради
Громадської організації
«Українське географічне товариство»
13 грудня 2019 року, постанова № 2/19-п

**ПРИМІРНЕ ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВІДДІЛ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«УКРАЇНСЬКЕ ГЕОГРАФІЧНЕ ТОВАРИСТВО»**

1. Загальні положення

1.1. Відділ Громадської організації «Українське географічне товариство» (далі - Відділ) є місцевим осередком Громадської організації «Українське географічне товариство» (далі - Товариство), що утворюється за територіальною ознакою і об'єднує членів Товариства певного регіону України.

1.2. Відділ Товариства утворюється Вченою радою Товариства у Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, інших містах за наявності у них не менше двадцяти п'яти членів Товариства.

У разі наявності меншої кількості членів Товариства у будь-якому населеному пункті в рамках відповідного Відділу в межах території його діяльності, яка визначається при утворенні Відділу і може бути змінена Вченою радою Товариства з урахуванням пропозицій Відділу, вченою радою Відділу можуть створюватися відділення Товариства на правах первинних організацій Товариства.

У структурі Відділу згідно з основними напрямками його діяльності можуть утворюватися секції Відділу.

Для координації діяльності Відділу з відповідних її напрямів президією вченої ради Відділу можуть утворюватися комісії, ради, комітети тощо.

1.3. Відділ здійснює свою діяльність на основі та відповідно до Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, Статуту Товариства та положення про Відділ на засадах широкого демократизму, добровільності, самоврядності, прозорості, відкритості та публічності, рівноправності членів Товариства та рівності усіх громадських організацій перед законом, законності, гласності, відсутності майнового інтересу його членів.

1.4. Положення про Відділ розробляється на основі Статуту Товариства та цього Примірного положення про відділ Товариства, приймається загальними зборами Відділу і затверджується Вченою радою Товариства.

1.5. Відділ за клопотанням його вченої ради за рішенням Вченої ради Товариства може діяти як відокремлений підрозділ Товариства зі статусом юридичної особи.

Відомості про Відділ, що є відокремленим підрозділом Товариства і діє зі статусом юридичної особи, в установленому законом порядку вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

1.6. Положенням про Відділ визначаються статус та територія діяльності Відділу, повноваження, порядок обрання, організації діяльності органів управління, ревізії та контролю Відділу, строк їх повноважень, а також місцезнаходження, повне та скорочене найменування, інші питання щодо діяльності Відділу.

1.7. Статутом Товариства передбачено єдине членство, єдині права та обов'язки членів Товариства незалежно від місця їх реєстрації.

До складу Відділу входять члени Товариства, які зареєстровані в межах території діяльності відповідного Відділу.

Члени Товариства, які входять до складу Відділу, можуть обиратися до складу керівних органів управління, ревізії та контролю Товариства, Відділу, користуються усіма

іншими правами та виконують усі обов'язки, встановлені Статутом Товариства для членів Товариства.

1.8. У своїй діяльності Відділ співпрацює з осередками інших громадських організацій України, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, відповідними науковими установами та організаціями, закладами освіти.

2. Мета, завдання та форми діяльності Відділу

2.1. Метою діяльності Відділу є здійснення та захист прав і свобод, суспільних інтересів членів Товариства, які входять до складу Відділу, сприяння організації, розвитку, підвищенню ефективності та координації географічних досліджень, використанню їх досягнень для вирішення проблем соціально-економічного, територіального розвитку, здійснення регіональної політики, оптимізації взаємодії суспільства і природи, геоекологічного виховання населення.

2.2. Основними завданнями в діяльності Відділу є:

- реалізація особливого суспільного значення географії в утвердженні державності та забезпеченні територіальної цілісності України, формуванні громадянської позиції, патріотизму, високого рівня освіченості, культурного розвитку та духовності у суспільстві;

- сприяння організації, розвитку, підвищенню ефективності та координації географічних досліджень, використанню їх результатів у практиці соціально-економічного розвитку, при вирішенні геоекологічних та інших проблем в Україні;

- залучення членів Товариства до вивчення природи і суспільства, вирішення географічних наукових і практичних проблем їх взаємодії, виявлення відповідних просторових закономірностей;

- сприяння здійсненню та підвищенню наукової обґрунтованості заходів з раціоналізації природокористування, охорони довкілля, розвитку географічного краєзнавства та туризму;

- сприяння організації та вдосконаленню викладання географічних дисциплін в системі позашкільної, загальної середньої, професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти;

- організація надання всебічної допомоги членам Товариства, які входять до складу Відділу, у підвищенні їх наукової та ділової кваліфікації і компетентності, захист пріоритетності результатів їх досліджень.

2.3. Відділ для виконання покладених на нього завдань у порядку, встановленому законодавством, Статутом Товариства та положенням про Відділ:

- проводить конференції, семінари та дискусії для обговорення актуальних наукових та прикладних географічних проблем, організовує читання лекцій та інші заходи для поширення географічних знань, бере участь у визначенні основних напрямів фундаментальних та прикладних географічних та інших наукових досліджень;

- сприяє встановленню та зміцненню зв'язків географічних установ з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, науковими, освітніми, проектними та іншими установами та організаціями;

- звертається у порядку, визначеному законом, до місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами з питань розвитку наукової та науково-технічної діяльності, географічної науки та освіти, природознавства, вирішення соціально-економічних та геоекологічних проблем суспільства;

- одержує у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації;

- бере участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проектів нормативно-правових та інших актів місцевих органів виконавчої влади, органів влади

Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, що стосуються сфери діяльності Товариства, важливих питань державного і суспільного життя;

- бере участь у порядку, визначеному законодавством, у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються місцевими органами виконавчої влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування для проведення консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери їхньої діяльності, вносить пропозиції щодо включення представників Відділу до складу зазначених органів;

- організовує участь Відділу та членів Товариства, які входять до його складу, у експедиційних дослідженнях, подорожах, що проводяться Товариством, іншими організаціями, в обговоренні результатів відповідних наукових досліджень, проектних робіт, а також підручників, наочних та методичних посібників, у наукових, екологічних та інших експертизах, розробленні за їх результатами пропозицій щодо вирішення актуальних проблем соціально-економічного розвитку, охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів;

- бере участь у вивченні, впорядкуванні та впровадженні у широкий вжиток географічної термінології та номенклатури, вирішенні питань щодо географічних назв;

- вільно поширює інформацію про діяльність Товариства та його Відділу, пропагує свої ідеї та цілі, може бути засновником засобів масової інформації, видає друковані матеріали, сприяє публікації наукових та науково-популярних праць членів Товариства, які входять до складу Відділу;

- сприяє підвищенню кваліфікації членів Товариства, які входять до складу Відділу, організує для них консультації, навчання, надає допомогу у одержанні та узагальненні необхідної для їх роботи інформації, створює на громадських засадах бібліотеки, географічні клуби, лекторії, музеї;

- збирає, зберігає, забезпечує наукову обробку географічних матеріалів, що надходять від членів Товариства, які входять до складу Відділу, формує науковий архів Відділу;

- сприяє розвитку інтересу до географії серед учнівської та іншої молоді, інших осіб, залучає їх до діяльності Товариства та Відділу, створює юнацькі та молодіжні географічні клуби, які діють на підставі положення, що затверджується Вченою радою Товариства;

- укладає з місцевими осередками інших громадських об'єднань для реалізації мети, завдань Відділу погоджені з Президією Вченої ради Товариства угоди про співробітництво;

- вносить до Президії Вченої ради Товариства пропозиції щодо відзначення членів Товариства, які входять до складу Відділу, та інших осіб шляхом нагородження спеціальними медалями, преміями та почесними грамотами Товариства;

- представляє і захищає законні інтереси членів Товариства, які входять до складу Відділу, у місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування.

2.4. Відділ, який діє як відокремлений підрозділ Товариства зі статусом юридичної особи, є учасником цивільно-правових відносин, може набувати майнові і немайнові права відповідно до законодавства, здійснювати відповідно до закону підприємницьку діяльність, створювати для цього в порядку, передбаченому законом, юридичні особи (науково-дослідні, проектно-конструкторські, експертні, консалтингові, пошукові товариства, підприємства), діяльність яких відповідає меті Відділу та сприяє її досягненню.

3. Структура Відділу та його керівні органи

3.1. Керівні органи Відділу:

- загальні збори Відділу;

- голова Відділу;

- вчена рада Відділу;
- президія вченої ради Відділу.

3.2. Загальні збори Відділу:

- обговорюють звіти вченої ради та ревізійної комісії Відділу, підводять підсумки їх діяльності, визначають основні напрями діяльності Відділу;
- обговорюють наукові доповіді та повідомлення, результати наукових досліджень;
- обирають терміном на чотири роки в порядку, встановленому Положенням про Відділ, вчену раду Відділу, голову Відділу та ревізійну комісію Відділу;
- обирають в установленому порядку своїх делегатів на з'їзди Товариства;
- затверджують в установленому порядку кошторис Відділу.

3.3. Загальні збори Відділу проводяться не рідше одного разу на рік.

3.4. Голова Відділу здійснює керівництво діяльністю Відділу та його вченої ради, її президії, представляє Відділ у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та громадськими організаціями, органами управління Товариства.

Голова Відділу звітує про діяльність Відділу перед Вченою радою Товариства та її Президією, а про свою діяльність – перед вченою радою Відділу.

Повноваження голови Відділу можуть бути припинені достроково у порядку, встановленому положенням про Відділ для його обрання.

3.5. Вчена рада Відділу:

- організовує виконання рішень з'їздів, інших керівних органів Товариства, загальних зборів Відділу;
- обирає в установленому положенням про Відділ порядку президію вченої ради Відділу, визначає її завдання та не рідше одного разу на рік заслуховує звіти про її діяльність, про діяльність голови Відділу;
- затверджує плани роботи Відділу;
- розпоряджається в установленому порядку відповідно до затвердженого кошторису коштами Відділу, затверджує звіти про фінансову та іншу діяльність Відділу;
- створює та ліквідує в установленому порядку відділення Товариства, заслуговує звіти та інформацію про їх діяльність;
- готує та вносить на розгляд Вченої ради Товариства та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування клопотання про нагородження членів Товариства, які входять до складу Відділу, інших осіб державними нагородами, преміями, про присвоєння їм почесних звань;
- готує в установленому порядку та подає на розгляд Вченої ради Товариства пропозиції щодо обрання Почесних членів Товариства;
- приймає рішення щодо проведення наукових конференцій та семінарів, про підготовку та публікацію видань Відділу, затверджує їх редакторів та редакційні колегії.

3.6. У разі, якщо Відділ діє як відокремлений підрозділ Товариства зі статусом юридичної особи, його вчена рада в установленому законодавством порядку для виконання статутних завдань Відділу розпоряджається в установленому порядку майном Відділу, може створювати юридичні особи (науково-дослідні, проектно-конструкторські, експертні, консалтингові, пошукові підприємства), діяльність яких відповідає меті Відділу та сприяє її досягненню, координує та контролює їх діяльність.

3.7. Вибори членів вченої ради Відділу, його голови проводяться на загальних зборах Відділу не рідше одного разу на чотири роки за участі в них не менше двох третин від загальної кількості членів Товариства, які входять до складу Відділу.

Обраними вважаються особи, за яких проголосувало більше половини членів Товариства, які входять до складу Відділу.

У Відділах з невеликою кількістю членів Товариства вчена рада Відділу може не обиратися. У такому випадку загальні збори Відділу обирають президію Відділу у складі, що визначається його загальними зборами, але не менше трьох осіб.

Повноваження голови Відділу, усіх чи окремих членів вченої ради, президії Відділу можуть бути достроково припинені у порядку, встановленому положенням про Відділ для їх обрання.

3.8. Президія вченої ради Відділу здійснює керівництво поточною діяльністю Відділу:

- організовує виконання рішень з'їздів, інших керівних органів Товариства, вченої ради Відділу;
- розробляє плани роботи Відділу, створює та ліквідує секції, комісії, ради, комітети Відділу, організовує експедиції, утворює тимчасові наукові колективи, координує та контролює їх діяльність;
- приймає рішення про прийом до Товариства нових членів, а також виключення зі складу Товариства, про організацію юнацьких та молодіжних клубів Товариства;
- затверджує посадові обов'язки штатних працівників Відділу та утворених ним відділень.

3.9. До складу президії вченої ради Відділу входить голова Відділу, а також його заступник, вчений секретар та інші члени президії вченої ради Відділу, які обираються вченою радою Відділу.

Президія вченої ради Відділу проводить свої засідання не рідше одного разу на два місяці.

3.10. Члени вченої ради Відділу, її президії, які не можуть бути присутніми на відповідному їх засіданні, мають право проголосувати письмово з питань порядку денного засідань, спрямувавши повідомлення щодо свого волевиявлення з використанням електронної пошти чи інших доступних для них засобів зв'язку до відповідного органу, членом якого він є.

3.11. Рішення, дії, бездіяльність керівних органів управління Відділу в установленому Статутом Товариства порядку можуть бути оскаржені членами Товариства, які входять до складу Відділу, до відповідних керівних органів управління Товариства вищого рівня аж до з'їзду Товариства.

3.12. На працівників Відділу поширюється законодавство про працю, соціальне забезпечення та соціальне страхування.

4. Органи ревізії та контроль за діяльністю Відділу.

4.1. Органом ревізії Відділу є Ревізійна комісія Відділу, яка обирається терміном на чотири роки загальними зборами Відділу з числа членів Товариства, які входять до складу Відділу.

4.2. Вибори членів Ревізійної комісії Відділу проводяться таємним голосуванням.

Обраними до складу Ревізійної комісії Відділу вважаються особи, за яких проголосувало більше половини членів Товариства, які входять до складу Відділу.

4.3. Ревізійна комісія Відділу не рідше, як двічі на рік здійснює ревізію фінансової діяльності вченої ради Відділу та її президії.

4.4. Ревізійна комісія Відділу обирає із свого складу голову, заступника голови та секретаря комісії.

4.5. Ревізійна комісія Відділу не рідше як двічі на рік розглядає на своїх засіданнях результати здійснених нею ревізій і звітує про свою діяльність перед загальними зборами Відділу.

4.6. Ревізійна комісія Відділу має право залучати до своєї діяльності відповідних фахівців, інших членів Товариства.

4.7. Ревізійна комісія Відділу про результати своїх перевірок інформує вченої раду Відділу та її президію, які зобов'язані їх розглянути і вжити невідкладні заходи для ліквідації виявлених недоліків.

4.8. Члени Ревізійної комісії Відділу не можуть бути членами вченої ради Відділу та її президії або штатними працівниками Відділу.

Члени Ревізійної комісії Відділу можуть брати участь у засіданнях вченої ради Відділу та її президії з правом дорадчого голосу.

5. Кошти та майно Відділу

5.1. Відділ для здійснення своєї діяльності, визначеної положенням про Відділ, має право в установленому відповідно до Статуту Товариства порядку користуватися коштами та іншим майном Товариства.

У разі, якщо Відділ діє як відокремлений підрозділ Товариства зі статусом юридичної особи, Відділ для здійснення діяльності, визначеної положенням про Відділ, має право володіти, користуватися і розпоряджатися коштами та іншим майном, яке відповідно до закону йому належить, включаючи передане йому Товариством, його членами або державою, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, набуте за рахунок відповідної частини членських внесків, в результаті підприємницької діяльності створених ним в установленому законом, Статутом Товариства та положенням про Відділ порядку юридичних осіб (науково-дослідних, проектно-конструкторських, експертних, консалтингових, пошукових товариств, підприємств), а також майном, придбаним за рахунок власних коштів, чи на інших підставах, не заборонених законом.

5.2. Відділу в установленому порядку може надаватись підтримка за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, а також коштів Товариства.

5.3. Кошти та майно використовуються Відділом для проведення конференцій, семінарів, на видавничу діяльність, підвищення кваліфікації членів Товариства, які входять до складу Відділу, для розповсюдження знань та у інших цілях відповідно до положення про Відділ та затвердженого в установленому порядку кошторису Відділу.

5.4. Забороняється розподіл отриманих Відділом коштів серед членів Товариства, які входять до складу Відділу, працівників Відділу (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також інших осіб.

5.5. Добровільні внески підприємств, установ, організацій, окремих громадян та спонсорські внески і пожертвування іноземних громадян, здійснені на користь Відділу, використовуються виключно для потреб Відділу відповідно до затвердженого в установленому порядку його кошторису.

5.6. Кошти Відділу зберігаються на банківському рахунку Товариства і за зверненням голови Відділу використовуються відповідно до кошторису Відділу, затвердженого в установленому порядку.

У разі діяльності Відділу як відокремленого підрозділу Товариства зі статусом юридичної особи кошти Відділу зберігаються на його банківському рахунку у банку, який визначається за рішенням президії вченої ради Відділу.

5.7. У разі саморозпуску або реорганізації Відділу його майно та кошти після задоволення вимог кредиторів за рішенням вченої ради Відділу чи ліквідаційної комісії передаються Товариству для здійснення його статутної діяльності.

5.8. Відділ, що діє як відокремлений підрозділ Товариства зі статусом юридичної особи, створені ним підприємства та організації зобов'язані вести оперативний та бухгалтерський облік, статистичну звітність, зареєструватися у органах державної податкової інспекції, вносити до бюджету платежі у порядку і у розмірах, визначених чинним законодавством.

6. Внесення змін до положення про Відділ

6.1. Зміни до Положення про Відділ вносяться в порядку, встановленому положенням про Відділ, за рішенням, за яке проголосували не менш як три чверті членів Товариства, які входять до складу Відділу.

6.2. У разі внесення в установленому порядку змін до Статуту Товариства чи до Типового положення про Відділ загальні збори Відділу зобов'язані внести відповідні зміни до положення про Відділ.

6.3. Зміни до положення про Відділ реєструються Президією Вченої ради Товариства.

Зміни до положення про Відділ, який діє як відокремлений підрозділ Товариства зі статусом юридичної особи, також реєструються в установленому законом порядку в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

7. Припинення діяльності Відділу

7.1. Відділ може бути припинений в порядку, установленому законом, Статутом Товариства та положенням про Відділ, шляхом саморозпуску або реорганізації за рішенням Вченої ради Товариства, загальних зборів Відділу, яке приймається таємним голосуванням трьома чвертями голосів відповідно членів Вченої ради Товариства чи загальних зборів Відділу від загальної їх кількості, або за рішенням суду.

7.2. Ліквідація Відділу проводиться ліквідаційною комісією, яка призначається в установленому порядку відповідно Вченою радою Товариства, загальними зборами Відділу чи судом.

7.3. В разі ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення Відділу його кошти та майно після задоволення вимог кредиторів передаються Товариству для використання відповідно до мети та завдань, передбачених його Статутом.

7.4. При ліквідації чи реорганізації Відділу звільнення його штатних працівників здійснюється відповідно до законодавства України про працю.

Віце-президент ГО
«Українське географічне товариство»

В.І. Олещенко